

GALATIYA

Warage o Ayeedek Pöl ɔl o Joowo Abaak Galatiya

¹ Aneeta Pöl o kañeryai kizi toonnyai. Alan zin aŋeranan εeti ci deer, bar aŋeranan Yesu Kiristo kibeen Jook ween baatinai baal iŋaani nɔɔnɔ daayiza e. ² Naana kibeen ol o karomena ŋaato dook kazaayun igeet bor o Joowo abaaku Galatiya ŋinaante. ³ Abon bai Jooi ween baatinai ki Manyi ona Yesu Kiristo anyuŋ igeet dətən been ganɔn.

⁴ Ma giye o ka korogti naaga kaale ci loocu ger noko, agama Kiristo daayiz ci adaakni niini baciinowe ogaac eo arɔɔŋi Jooi ween baatinai. ⁵ Abon zin abilna diŋdiŋni Joowa nɔkɔ kodot. Nɔɔnɔ nɛɛn.

Kaviyak o Joowo doon, akɔm bodo oogi

⁶ Inoko abiirnan aneet ɔɔ ŋaatunoon ɔrcɔt elɛ giye ci utuŋtu taman nɔkɔ Jook baal laadun otowawun igeet bonate o Kiristo e. Ma bar ootu bodo kaviyawe ogɛn o. ⁷ Akɔm zin bar buk kaviyak oogi ceen didi, bar olla anyak ol oogi ci uulaluŋ igeet, ma arɔɔŋi kotoweeç niigi kaviyak o Kiristo. ⁸ Mayo nuun da kuuwaweyun naaga karabɔŋ een toonnyaiti ci Joowo, zɔɔz ci aŋɔrɔwɔ kibeen kaviyak o Joowo baal kuuwaweyun naaga e, abon koca apayek Jooi nɔɔnɔ goo o abil been nɛɛn. ⁹ Inoko bodo kabedekɛ zɔɔz nico. Kanɛ mā anyak eet ci

uuwaweyuŋ igeet zœz ci aŋɔrɔwɔ kibeen baal kuuwawekuŋ naaga e, abon apayek Jooi nɔɔc goo o abil been nεen. ¹⁰ Alanj kaduwa zœz nico o, ka kataltan ɔl ci deer, karabɔŋ ka kagawɛ ɔla. Akɔm! Bar kaduwa o ka katalɔ Jooi. Mä karoonj ɔl kataltan aneet, alanj koca naana keen didi gabaren ci Kiristo.

Gol o εεnε Pɔl toonnyai

¹¹ Dɔl o yaai tuwento, karoɔnnyuŋ igeet agaac kaviyawa ci kuuwai naana o alanj een zoozok ci avu eete ci deer. ¹² Eeci alanj kajowa eete ci deer zoozok ci εel nɔkɔ. Ma buk akɔm eet ci ademzekan aneet zoozok nicoko. Bar Yesu nεen o ayelekan aneet kaviyak nicoko niini alye onin elɛ.

¹³⁻¹⁴ Iziiktu ri niiga baayiz onan baal kabaayɛ waan baal ɳaan karicane lotinok o ɔl organ Juz e. Karican waanice naana lotinok niceke kibeen keerane o jijitigan ɔrɔɔt εle kujuk bul onan katobona dook. Gi baal zin kagide ɔl o tuwento ɔrɔɔt kɔkɔmawan caki, ma karoɔŋ kuulali nɔɔgo lai e nεen.

¹⁵ Ma kagoon kaal niceke neke, maje da bar Jooi εŋjerawan aneet bonate onin laadun injaan kitiryai e, ka kilinqlozek nɔɔnɔ. ¹⁶ Iiya ni niini eyelizayan aneet ɳeerin, ka kuuwayek naana moden kaviyak ogin abon. ¹⁷ Ma ɳaan buk naana waanice kook Jerusalema ka kook kijin demziinok ole baal een toonnyak o Yesu laadun ɔowa ɳaatan e, bar waanice kakɔ looce o kazi Arabiya, ma bodo kabadai Damacik. ¹⁸ Mazi kakɔ kadica irkitok iiyu, kiiya ni koowa Jerusalema ka kook kagayowa ki Pitɔr, ma kakɔ

kamon ḥaatin ḥinaante iinya amonki tur. ¹⁹ Ma iinyaye ci baal kamone ḥaati Pitör neke, ḥaan kicin nuyak dook zee ma kacin Jemis ween gótoni Manyi Yesu doon.

²⁰ Kaduwakuŋ didi tammalya. Ma kaal ci kayeedekuŋ naana igeet noko dook kaal ceen didi, alan kavələŋa.

²¹ Ma vurta kitija koowa vitenane ogən looce o kazi Siriya been Silisiya. ²² Maje iinyaye niceke ol o tuwento abaak looce o kazi Judiya ḥaan kagayan niigi aneeta. ²³ Bar olla da aziijnan niigi ɔla azi ɔl ne, “Eeti baal góon agidet e, inoko niinilya buk uuwak kavyiyak o Yesu baal góon arçəŋ kuturturen lai e.” ²⁴ Ma waanice anaat niigi Jook ḥaatan giye ci kutuwøyə o.

2

¹ Mazi kakə kadica irkitok amətə wec, kimi-irozeya bodo Jerusaləm, korkorya kibeen Barnabas, ma kakoyə buk Titos. ² Akom eet ci awuyan aneet, bar kakə gole ci ayelzakan Jooi aneet kooyi. Ma kakə karumona kibeen alaat o ol o tuwento ḥaatinaaq doon, ma koobei nəcəgo kavyiyak o Joowo baal kuuwayei ol o alan een Juz e. Kagoon gi nico o, eeci alan karoon olla kadaktan zəc tuu liŋliŋonte onan baal kagoon baale e zee been inoko o. ³⁻⁵ Maje bar ḥinaante anyak ol oogi ci alutene eleeti kiziti ol ci atuwe. Ol nicigi ɔrkər góon tup nəkə kibeen ol o atuwe kizi bar roote ka kicinit niigi gəl o kabaa'i naaga ḥaaten Yesu. Ma arçəŋ niigi kadaňteyet ageet lotinok ugeec. Arçəŋ niigi kadaňtek Titos o korkorya been aneet teedinet, yo nuun een niini eet ci ol

o kazi Garik o. Bar zin kotobora waanice naana zəəz nico ጽርጥ ይለ, ma buk anuyan toonnyawa aneet zooze nico, eeci alaŋ karooŋnyuŋ naana igeet iziti bakbaye. Ma rogzen alaŋ aku teedinta karabəŋ een lotinowe o Juz, bar aku ኃታti katuwi Yesu doon.

⁶ Ma alaata o kavu karumona ki ካርድ Jerusalema, akom gi ci kaŋorowona naana kibeen ካርድ, ma akom buk niigi gi ci colai aduwakan aneet liŋliŋonta kina, eeci atubuzet Jooi ageeta dook. Mayo nuun een niigi alaat ci adikir o aga buk niigi ሚኑራውን Jooi aneet.

⁷ Ma bar buk icinit niigi liŋliŋon o anyan Jooi aneet ka kuuwayekē ɔl o alaŋ eegin Juz kavyak ogin abon, kiyo buk anyek niini Pitör kuuwayek kavyak ogin ɔl o Juz o. ⁸ Zin kiyo anyek Jooi Pitör ፍሬት onin kizi toonnyai cin ole o Juz o, anyan buk niini aneet ፍሬት onin kizi toonnyai cin ole o alaŋ eegin Juz. ⁹ Ma Pitör ki Jemis been Jón o eegin alaat o adikir agaac didi niigi anyan Jooi aneet liŋliŋon nico niini alya. Ma adizkeket niigi aneeta been Barnabas ka kemedawa naaga kuuwakteya ɔl o alaŋ eegin Juz zəəz o Joowo ካርድ. Maje niigi uuwayek ɔl o Juz. ¹⁰ Ajinet zin waanice niigi olla gi codoi ci ka kitirita ɔl o amaat ኃታtineen. Gi zin baal karooŋ buk laadun naana ጽርጥ e neæen.

Agernyek Pöl Pitör

¹¹ Mazi akə akunak Pitör kutur o kazi Antiyok, kegerenyeya naana ካርኖ ɔl kebereca, eeci anyak niini gi ci abac ኃናaante. ¹² Rak የው ažələ niini kibeen bor o tuwento alaŋ eegin Juz labak. Bar mazi avə avu ɔl ci atuwe een Juz

atoona Jemis Jerusalema, aara niini ελε bitaala ole ona azələ e. Agçən niini nəkə o, eeci aŋole əl ci tuwento een Juz o, eeci gən arican niigi teedinet ci əl ceen moden o. ¹³ Buk əl ceen Juz atuwe abaak Antiyokti ətəŋəltə buk niigi əl ci avu Jerusalema o kiyo Pitər o. Akə zəe meen nuun Barnabas ελε ətəŋəle buk niini nəcəgə, makacin unuwun nəcəgə. ¹⁴ Mazi kakə kaŋaamnei naana nəcəgə, kacin abacit niigi demziinok o Joowo. Kegerenyeya ni Pitər kələ kərgəna, kanei nə, “Nədet niina een eet ci Juz. Bar zin iiten baale rak abaawu baayiz o əl o olla atuwe o alan eegin Juz. Arooŋ zin bodo taman gəl ci ka anyekə əl o alan eegin Juz kabaakti baayiz ci əl o Juz o naa?”

¹⁵ Nədet naaga karitai kiziti Juz, ma alan katobə ki moden o oñenu. ¹⁶ Kaga zin naaga εeti ci deer alan abona ɻume o Joowo giye ci agami niini lotinok ci əl o Juz, bar kaga abona εeti ɻume o Joowo ɻaati atuwi Yesu Kiristo. Ma buk naana ki ineet katu Yesu Kiristo ka kanyet niini ageet kobonta Joowa ɻaaten tuwən, alan een giye ci kazooni naaga lotinok o əl o Juz. ¹⁷ Mazi abaabanu niiga gəl ci karomonekə naaga Yesu ka kobontai ɻume o Joowo o, bar kizik anyet ageet kutuguz oñə kiyo modəna o, anyceyu zin koca niiga Yesu kizi eet ci alinliŋ gəl ci oñecu. Alan zin abil nəkə. ¹⁸ Inoko bodo mā kamiire naana, ma kakə kagam lotinok o əl o Juz baal kotoňa e, kabaca zin ri koca naana gəl loror. ¹⁹ Inoko zin kotoňa naana lotinok o Juz baal een daayiz e, ma kibila naana ɻaatineeq kiyo kadaawa o, ka karogek Jook doon. ²⁰ Kotodoyewa naana ki Kiristo keete ween talakec, ma rogeti ci karognə

noko, alan̄ karugi naana doon, bar karogn̄ Yesu o aavi ḥaatan. Ma rogeti ci karogn̄ naana loota ḥina noko, karugi ḥaaten tuwen o katuwe naana Yesu Kiristo ween ḅeerti Joowo o areezan aneet, ma adaai ḥaatan. ²¹ Alan̄ naana karoṇ̄ kεp̄ez d̄eten o Joowo kizi gi ci labak. Mā da kanyek Jooi eet ci deer kobona ḥume onin lotinowe o Juz, adaawun zin da koca Kiristo gaga.

3

Lotinok been tuwən

¹ Igeet aliyak ci Galatiya coko, ḥeneen ci iiya agaranyanuṇ̄ tamarz̄eta o? Ma baale kizik koobteyun igeet zoozok o roget o abil been neen ḥaaten daayiz o Yesu Kiristo keete ween talakec. ² Bodo karoṇ̄ di kijinuṇ̄ gi ce. Iiten baale akunakuṇ̄ Vɔṇ̄izi o Joowo e, eeci azoonu lotinok o Juz, yo da akunakuṇ̄ giye baal iziiktu niiga kavyak o Kiristo, ma utuyu? ³ Eeginu zin tarbale nōkō naa? Iiten baale rak akatawu niiga baayiz o colai d̄oyize o Vɔṇ̄iz o Joowo. Mayo inoko bodo oroon̄tu abaayit d̄oyize ci eleeti ugooc doon? ⁴ Ma kaala ci meel baal agoononekuṇ̄ igeet noko dook ḥaatunooṇ̄ kaal ci labak? ⁵ Inoko anyuṇ̄ Jooi igeet Vɔṇ̄iz onin, ma agoon̄ kaal ci ateeduṇ̄ biye ḥaatunooṇ̄ o, eeci azuunu lotinok o Juz? Akōm kina! Agoon̄ niini kaal nicoko o, eeci iziiktu kavyak ogin, ma utuyu niiga noono.

⁶ Abaabaniit di z̄oɔz o akati Ibrayim. Azi waragewi o Joowo n̄e, “Baale anyek Jooi Ibrayim kizi eet ci abon ḥume onin e, eeci atuwe niini.”

⁷ Abon zin agayu niiga d̄ol ci d̄ol ci Ibrayim een

didi neen ol o anyak tuwen. ⁸ Ayeedi waragewe o Joowo zoz ci aduyai baale ci ka kanyekə niini modən dook kobonta ŋume onin tuwenta. Ma buk aduwak Jooi Ibrayim kaviyak ci abon anek nə, “Amayuwi katin modəna dook poda ŋaaten ineet.” ⁹ Amayuk zin buk Jooi ol o atuwe inoko dook, kiyo baale amayuk niini Ibrayim tuwente onin e.

¹⁰ Ma ol o abaaban kizik bar ajowa niigi bonat ŋume o Joowo gole ci azooni lotinok, aavi toriin ŋaatineej, eeci azi warage o Joowo nə, “Mā εeti calaŋ azooni kaal o aduwa lotinowa dook, aavi toriin o Joowo ŋaatin.” ¹¹ Inoko zin kagaac naaga akəm bodo eet ci abona ŋume o Joowo gole ci azooni lotinok o Juz, eeci azi warage o Joowo nə, “Eet ci arogi dook neen εeti ci abona ŋume o Joowo tuwenta.” ¹² Mazin lotinowa alaŋ een tuwen neen. Azi waragewi o Joowo nə, “Mā azooni εeti kaal o aduyai lotinowə dook kəkəm ci areyek noɔno, arogi koca niini labak.” Bar zin akəm eet ci anim kozooti lotinok dook, makacin alaŋaan lotinowa nici εela noɔno.

¹³ Mazin giye o anyaaket lotinowa ageet toriin, iiya Kiristo orogozet ageet toriinte nico. Ooyi toriin onai niini, eeci azi waragewi o Joowo nə, “Atər Jooi ol o irimi keete ween talakec.” ¹⁴ Agooni gi nici o, ka buk əl o alaŋ eegin Juz kojokta mayuwənet baal aterkedek Jooi Ibrayim e ŋaaten Kiristo, ka kojokta naaga tuwenta Vənjiz o Joowo aterkedek niini ol o atuwe.

Lotinok kibeen terkediin o Joowo

¹⁵ Dəl o yaai tuwento, karooñnyun di igeet ayabiztek zəcz nico baayiz onai ɔl o deer elə. Gəçn ma arom ol raman gi cineeq, alan bodo εeti codoi ḥaatineeq uulal zəcz nico, karabəj bar azaac giye oman. ¹⁶ Baale eterkedek Jooi zəcz onin Ibrayim been dole ci dole cin. Alan abuuñ waragewi o Joowo gi ci akati dəl ci dəl ci Ibrayim meelik, bar abuuñ gi ci akati dole codoi ṫor nəkə dolene ci dəl ci Ibrayim. Zin dole nico nəen Kiristo. ¹⁷ Waanice zin aterkedek Jooi Ibrayim zəcz onin, ma aricanek nəcən anek ne, "Didile kagoonekin waanma igeet gi nico." Ma vurta mazi akə adicai irkitowa ceen eet tur lak wec ki tiin eetoma kamətə (430), itoonak Jooi ɔl o Juz lotinok. Ma lotinowa nicaga alan anyak niigi dəyiz ci ka kuulalti zəcz ci baal aterkedek Jooi Ibrayim neke. ¹⁸ Eeci waan da keterkedek Jooi Ibrayim gi ci abon gole ci azooni niini lotinok, alan waan zin koca bodo gi ci abon aku terkediinte onin. Bar zin kaga naaga ḥəcət waanice iiya anyek Jooi Ibrayim kaal o eterkedek niini nəcən, eeci baale eterkedek niini nəcən laadun.

Gi o anyaani Jooi lotinok

¹⁹ Mazin da laadun Jooi anyek ɔl lotinok o naa? Anyek Jooi nəcəgə lotinok niceke o olla azaacek terkediin vurta, ka rak keyelek nəcəgə baciinok nəen kalakaz zee ma akəaku dole ci baal aterket niini o. Anyaa zin waanice lotinok niceke toonnyawa o Joowo, ma avu anyek niigi eet ci kazi Mosis ka kiiya kuduwak niini ɔl. ²⁰ Gəçn laadun ma aŋεrə ɔl kizi kələ, abon anyak

eet ci abil nœgö kɔrgena ka kɔzɔzi niini nœgö.
Bar zin Jooi adoye niini ታር noko.

²¹ Mayo inoko zœz nici akati gi ci lotinowa bodo amarnin kaal baal aterkët Jooi niini maany e? Akom kina! Mä da lotinowa nica kanyayit døyiz ci arogzi ol, ajowa waan koca ol bonat ɳume o Joowo giye ci azooni niigi lotinok nicoko.

²² Azi warage o Joowo ne, “Abal oñeci ol o loocu dook,” ka kanyozozek mayuwënet o Joowo baal aterkët e ol o atu Yesu Kiristo.

²³ Baale zin injaan kiiya gøl o tuwento e, acabjet waanice ageet lotinowa ɔrɔɔt ele zee ma aku ayelzai gøl o tuwento. ²⁴ Olla zin waanice lotinowa anyoneket ageet ka kuzuutet zee mazi akø aku Yesu Kiristo ka kiiya kanyet niini ageet kobonta ɳume o Joowo tuwënta. ²⁵ Inoko zin waazine nico iiyayet gøl ci tuwento, alañaan bodo naaga kabaak døyize ci lotinowu.

Izitu niiga døl ci Joowo

²⁶ Inoko zin niiga dook izitu døl ci Joowo giye o utuyu Kiristo. ²⁷ Mazin niiga o otoonycewu, oromtozeyu Kiristo, ma eeltu niiga kiyo niini o. ²⁸ ɔkɔma zin bodo inoko ɳɔrɔwɔnɛt ole o Juz been ole o alaq eegin Juz. Ma buk ɔkɔma ɳɔrɔwɔnɛt ci eet ci ceen gabaren been eet calanq een gabaren. Ma akom buk ɳɔrɔwɔnɛt ci eet ci mac ki ɳaa. Odoyewu niiga dook ɳaaten Yesu Kiristo tuwënta. ²⁹ Zin mä izitu niiga ol ci Kiristo didi, izitu koca niiga døl ci døl ci Ibrayim, ma buk ojoktawu koca niiga mayuwënet baal aterkedek Jooi cœcœ e.

4

Má anuyu kεerane o Juz

¹⁻² Anycəŋ di bodo koobeyuŋ kaal nicoko gole oman. Abil zəɔz nici kiyo logoti o ḥaan miliny, ma ooŋnak baatinę kaal o. Zin mayo nuun aga ɔl nɔɔn̄ een eet o tineere arigiz kaal o baatin neen o, azooni rak kaal cigin o ki nɔɔn̄ elə ɔl ogen. Ma aavi rak niini kiyo gabarenti o zee ma akɔ adikir. ³ Kεel zin buk baale naaga nɔkɔ elə. Baale iñaan kagaac gəl ween didi e, keegin naaga gabara ci abalet kaal o loocu. ⁴⁻⁵ Bar zin akɔ mazi aku iitene baal arek Jooi e, itoonak niini ḥeerin looc kiiya kitiryai ḥaawa kiyo εeti o deer o. Ma iiya buk ozooti niini lotinok o Juz, ka kɔoga nɔogɔ cabiinte o lotinowo, ka naaga o kutuweec nɔɔn̄ kiziti dəl ci Joowo.

⁶ Mazin giye o izitu niiga dəl ci Joowo, itoonayet niini ageet Vəŋiz o ḥeerin kiiya kaavu zinzeetine ogaac. Vəŋiz zin nico neen o anyet ageet kotoweeec Jook zinzeetine ogaac dook kiziti ne, Baaba. ⁷ Alanyaan zin bodo niiga eeginu gabara, bar izitu niiga dəl ci Joowo. Ma giye o izitu dol ogin, anyun niini igeet kaal dook o anyayek niini dəl ogin. ⁸ Baale iñaan agaac Jook e, eeginu waanice niiga gabara ci joowanę o alaŋ een eet o adilyai. ⁹ Bar zin inoko agawutu niiga Jook, ma bar buk agawuŋ niini igeet ɔɔwa. Arooŋnyuŋ zin bodo imiirtozek kaal ci amaat akɔm dɔyiz o naa? Arooŋnyu ɔɔtɔ iziti gabara cigeec bodo? ¹⁰ Aganeku gɔɔn niiga ḥaati anjeronu iinya oogi, ki nyelowę oogi, been irkitok oogi. Ma aricanu anyeki kizi titinyę gaga nɔkɔ.

11 Kanjole zin naana kaal ci agoonu niiga noko, eeci bar kizik olla da adaktan aneet zəə tuu kaale baal kagoonekuŋ igeet e gaga.

12 Dol o yaai tuwento, kilalekuŋ igeet ka ayayizaŋ aneet giye ci akati lotinok, eeci buk naana alya keen eet ci deer. Otonit keərane o Juz kiyo buk kuun naana o.

Areez Pol ɔl o Galatiya

Naan zin laadun utuguzeyan niiga aneet gi ci ger. **13** Agayu ri niiga waan baal kakə kuuwaweyuŋ kavyak o Joowo ɔcwa e, kaavə waanice ḥaatunoŋ, eeci kamoor. **14** Bar zin mayo nuun waanice kapirnanuŋ naana igeet mɔrize nice ɔrɔt e, ḥaan otobortaŋ niiga aneet been neen. Bar waanice areezanaŋ kiyo areezanu toonnyai ci Joowo karabəŋ bar een Yesu Kiristo elə o. **15** Ma atalnину waanice niiga ɔrɔt elə ḥaatan. Alaŋaan zin eelnu ebaale naa? Waanice areezanŋ aneet ɔrɔt elə, ma kaga naana kizi da gɔɔn gi ci anim εeti kaarak gɔn keberec, aartayaŋ waan niiga aneet iitene nice. **16** Mayo inoko anyaŋ kizi miroi giye ci kaduwakuŋ igeet zoozok ceen didi o?

17 Ma ol ci acinu kizik bar areezuŋ niigi igeet neke, alaŋ een ɔl ci abon. Arɔɔŋ olla niigi kalabtawuŋ, ka kupuwantawuŋ igeet ḥaatan, ka ɔɔtɔ ereezit niiga noɔgɔ, kiyo areezuŋ niigi igeet o. **18** Nədet rəɛzɔnət alaŋ gerze. Abon zin waan areezuŋ ol igeet giye ci akati gɔl ci abon. Ma alaŋ abon ḥaati areezuŋ niigi igeet ḥaati kaavə naana tɔ doon. **19** Dol o yaai tuwento kareezuŋ, inoko abon naana kapirna bodo ḥaatunoŋ ɔrɔt elə

labak kiyo ɳaa o ɠoɔn aam dole ka kotoyai o nɔkɔ zee ma avɔ abaaku baayiz o arɔɔŋ Kiristo. **20** Inoko te kizi gi ci kaavɛ naana ɳaatunoon ɳinaante, abon koca ka waan koobeyuŋ igeet zoozok oogi bodo, eeci aviryan ziniz ɳaatunoon cecɔt.

Zɔɔz ci ayabzonek Egar been Sara

21 Karooŋ di kijin ɳaatunoon ol o arɔɔŋ konowit lotinok o Juz. Uduktayaŋ di inoko agayu didi zoozok o aduwa lotinowa juruŋ? **22** Ayeedi zɔɔz ci azi ne, Anyak Ibrayim lɔgɔz ram. Logoti codoi aritai ɳaawe ceen gabaren een miroi kazi Egar. Maje codoi aritai ɳaawe cin arɔca ole o looc onin elɛ kazi Sara. **23** Ma logoti ci aritai ɳaawe ceen miroi o, aritai niini eo laadun ɠoɔn aritan ol dook. Maje logoti ci aritai ɳaawe calan̄ een miroi o, aritai niini, eeci baale aterkedek Jooi nɔɔŋ Ibrayim. **24** Ma kaala nicigi yabziin gi. Ma ɳaai ceen ram noko ayelzaket kaal ceen ram aterkedi. Ma ceen miroi, ma arita dol ceen mirɔk o Egar neen. Ayabzonek nɔɔŋ zɔɔz baal aterkedek Jooi ol lotinowɛ biye o kazi Sinai e. **25** Mazin Egar niini alya ci ayabzonek be o kazi Sinai looce o kazi Arabiya noko, niini riritɔn ci ayelza kutur o kazi Jerusalem, eeci ol o abaak Jerusalema dook eegin mirɔk ci acap nɔɔgɔ lotinowa. **26** Maje Jerusalem o abil tammu tadena kibeen ol ogin, akɔm gi ci acap nɔɔgɔ been neen. Nica zin yaatinai onai ageet neen.

27 Ayeedi waragewe o Joowo gi ci azi ne, “Talo niina ɳaa o awɔ koliin, ma ɳaan laadun ga wucez ci aamnyin dole, eeci ɳaa ci akolonek looc

anyak bar niini tijeere döl ci meelik kujuk ɳaa o ɳaan aromē kibeen eet.”

²⁸ Döl o yaai tuwento, keegin naaga döl o Joowo een didi terkediinta kiyo buk baale Aizak e. ²⁹ Zin kiyo waanice logoti o aritai gole o eet o deer kazi Ismayil, agit gən o aritai døyize o Vəṇiz o Joowo kazi Aizak e, kagide buk naaga nəkə. ³⁰ Bar zin ayeedi waragewe o Joowo zəcz ci azi nə, “Təək ɳaa ceen miroi noko ki ɳeerin kətəcz, eeci alan agano dole ci ɳaa ceen miroi o ɳaati ka kəzəlti kərək cuno niini kibeen logo ci ɳaa cun alan een miroi o.” ³¹ Döl o yaai tuwento, inoko zin naaga alan keegin döl ci ɳaa ween miroi, bar keegin döl ci ɳaa o alan een miroi.

5

Aavuzit yaak ɳaaten Kiristo

¹ Inoko zin ɔkɔmawet ageet cabiin, eeci ɔogawet Kiristo ageet kətəcz labak. Abon zin aruweku niiga zəc looc juruŋ odoyit kak, manjaan bodo anyeku ɔl kimiirtoyun igeet kootuŋ cabiinte baale.

² Iziiyit di gi ci kaduwakuŋ naana Pəl igeet ce. Má aziiknu zoozok culu. Mā agamanu teedinət, anyceyu koca niiga Kiristo kizi gi ci labak. ³ Inoko zin kilotuŋ igeet bodo. Mā agama ɛeti teedinət, adanewun koca niini ɛle gi ci ka kozooti lotinok dook. ⁴ Mazin niiga ɔl o arooŋnyu obonta ɳume o Joowo gole ci azoonu lotinok o Juz, ejeryawu niiga eleeti ɳaaten dətən o kajowa ɳaati Kiristo. ⁵ Bar zin kaga naaga anyet tijeere Jooi ageet kobonta ɳume onin døyizi o Vəṇiz onin ɳaaten

tuwən onai. Gi o zin inoko karə naaga nəen.
⁶ Eeci mā koromtozek naaga Yesu Kiristo, የዕስ አድራሻ
 bodo ነጋግዢነት ci eet ci ateedi kibeen eet calan
 ateedi. Bar olla izi gi ci titiny dook nəen tuwen
 kibeen ጥናትነት.

⁷ Ma baale kizik atuwenu jurun. ነኝኝን zin
 bodo ci iiya abakbayanuŋ igeet tuwente unoŋ
 o? ⁸ Alan zin agcōn gi nico Jooi baal laadun
 otowawuŋ e. ⁹ Azi gōn ol nε, “Nyigita ci nyaanu
 miliny ተር ስያን ነኝኝን አገልግሎት አንቀጽ አንቀጽ
 kibeen baabani can o. Ma buk kaga naana tingeere
 apayek Jooi eet ci uulalun igeet noko gerzitin, yo
 nuun een niini eet ci titiny karabon cēlbez.

¹¹ Dəl o yaai tuwento, alaŋaan naana kamena
 kuuwai gōl ci teedinto. Mā da waan kutugu
 nōkō, kagide zin bodo koca naa? Mazin da
 buk kutugu nōkō, alaŋ waan koca abornē zōz
 onane kuuwaye daayiz o Kiristo keete ween
 talakec. ¹² Mazin ol ci arican teedinet, ma
 uulalun igeet noko, abon apaya niigi teri ugeec
 kiziti nyakuluknyna.

Abaayit dɔyize o Vɔŋiz o Joowo

¹³ Dəl o yaai tuwento, awuyuŋ Jooi igeet ka
 መዕስ መዕስ labak. Mā zin bar anyeku zōz nico
 kizi waŋi ci ka utuguzi niiga kaal o aročn eleeti
 ugoocok. Bar abon atirtonu niiga dook reezonte
 o Joowo. ¹⁴ Eeci lotinowa o Joowo dook oromnyai
 gole codoi ተር ነኝኝ, o anε Jooi nε, “የእናት ነኝኝ
 kiyo areez niina ይለ ቅሁን ሙሉ የእናት ነኝኝ.” ¹⁵ Bar mazi
 abaaku baayiz ci adawonu maany kiyo kelgeg o

too o, abon agenu, eeci mā agoonu nōkō, uulalu koca eleeti lai.

¹⁶ Inoko zin kanekuŋ ne, Anycek Vəŋiz o Joowo karawoyun igeet kaale dook, ka calan agoonu kaal o ger arčoŋ eleeti ugooc. ¹⁷ Eeci kaala o arčoŋ εεti ci deer amarnin kaal o arčoŋ Vəŋizi o Joowo. Buk kaala o arčoŋ Vəŋizi o Joowo amarnin kaal o arčoŋ εεti o deer. Kaala ceen ram noko amarno ɔrcōt. Mazin giye nico alaŋ agano ḡaati agoonu niiga kaal ootine cugoooc doon. ¹⁸ Bar zin mā arayinuŋ didi igeet Vəŋizi o Joowo, alaŋ bodo anyak lotinowa døyiz ḡaatunoon.

¹⁹⁻²¹ Mazin kaala o gerze aavtiz zinzeetine ci ol o deer agayi nōkō. Kaal zin nicoko neen waanjzet, ki kaal ceen ririny akati waanjzet, been ziniz zeen, ki diŋdiŋani ci joowane ci adilyai, ki tamar, ki marnon, ki yowon, ki madkon, ki bolŋac, ki zinzeeti appinzet, ki ḡerən ci aŋerən kizi kōle, ki ewiin ci εewəne kaal, ki baayinet, been buk kaal oogi ci ger kiyo nicigi noko. Kilotuŋ zin naana igeet ɔrcōt ele kaale nicoko kiyo rak kilotuŋ iiten baale e, eeci ol ci agoon kaal nicoko, alaŋ niigi arum baliin o Joowo.

²²⁻²³ Zin keberti ci Vəŋiz o Joowo neen reezonet, ki talniin, ki ganon, ki zinzeeti laliz, ki gononzet, ki bonat, ki zinzeeti imesen, ki celbezitin calan kadəŋi eleeti, been gami ci kagami eleeti kaale o ger arčoŋ zinzeeti. Ma ol ci agoon kaal nicoko dook, akom lotinowa gi ci agoonek nočgo.

²⁴ Mazin ol o oromtozek Kiristo alaŋ bodo niigi agoon kaal o ger arčoŋ zinzeeti ugeecik. Otodoyek niigi kaal nicoko kest ween talakec baal adodine Yesu Kiristo e. ²⁵ Vəŋiz o Joowo

nεen o anyet ageet roget. Zin giye nico abon buk kanyek naaga nɔɔnɔ karawoyet ageet baayize onai. ²⁶ Alan zin abon ɳaati kadɔŋi eleeti, ma alan abon ɳaati kanyek eet oma kotobor nɔŋ. Ma alan buk abon ɳaati kamadkɔn naaga maany.

6

Itirito

¹ Dɔl o yaai tuwento, mā anyak eet ci abaca gi ci ger, abon ol o arayin nɔɔgɔ Vɔŋizi o Joowo ɳaatunooŋ atiritu nɔɔnɔ, ka kimiirozek niini gol ci abon. Itiloz zin niiga nɔɔnɔ zinzeetine ci alal. Ebeyit buk niigalya eleeti ugooc, gerze ɳaan iinaku oñec nico. ² Itirito niiga dook. Mā agoonu nɔkɔ, uzuutu koca didi niiga lotinok o Kiristo.

³ Mā abaaban εeti bar kizik niini titiny, maje ɳaato akɔm gi ci agɔɔn, alaba koca niini ele onin maany. ⁴ Abon zin gɔɔn rak anaamnek εeti linjlinjɔn onin niini maany zee mā abona, ɳaan abələli linjlinjɔn cin o niini aliye onin doon. Alan abon ɳaati atalnin niini giye ci ajuki gɔɔn oma linjlinjɔnta. ⁵ Eeci tineere akɔyi gɔɔn εeti ceeni ɳume o Joowo kaal ogin agɔɔn niini maany.

⁶ Mazin εeti ci edemez zɔɔz o Joowo, abon azɔl niini kaal ogin abon kibeen eet o ademez nɔɔnɔ.

⁷ Zin má alabanu eleeti, eeci akɔm laadun eet ci ka kalaba Jook. Gɔɔn laadun mā adok εeti gi ci adok, bodo tineere ateenda niini keberɛ ci gi nico ele. ⁸ Zin mā agɔɔn εeti kaal o arɔɔŋ nɔɔnɔ ele onine, ajowa niini daayiz. Mazi agɔɔn niini kaal o arɔɔŋ Vɔŋizi o Joowo, ajowa niini roget o abil been nεen o anyaa Vɔŋizi nici. ⁹ Abon zin naaga

kamena kagoon kaal ci abon, eeci mā kamena kagoon noko, kav̄ koca tineere naaga kacin kaal ci abon ci anyaa linlinjənti ona. ¹⁰ Abon zin naaga tup kagoonek ol dook kaal ci abon, mate gōon kajowa gol ci agan̄ ḥaati katirti ol, ricik ḥočet bor o Joowo.

Zooz o Pol atorneke

¹¹ Icinit di kayeedi zoozok nicoko kiziti appintē, ka agaac kayeedi didi naana alya aziite onan maany. ¹² Ol zin o gōon arčōŋ kōkōlta eleeti ka katalit ol nōčōŋ kaale ci akati elē eci bitaalū nēen ci adanekuŋ igeet teedinet o. Agōon niigi noko o, eeci alaŋ arčōŋ gidēn giye ci akati daayiz o Kiristo keete ween talakec. ¹³ Mayo nuun een ol ci ateedi noko elē alaŋ azooni lotinok. Bar olla arooŋnyun niigi igeet eteede ka kobololit giye ci agamtayu niiga teedinet cineen o. ¹⁴ Maje zin naana kabolole gi codoi t̄or noko, kabolole daayiz o Manyi ona Yesu Kiristo keete ween talakec. Eeci giye o adaayi niini keete ween talakec, alaŋaan kaal o loocu ḥaatan anyak d̄oyiz. Eelit niigi ḥaatan kiyo kaal o adaai o. Maje buk naana alya ḥaatineen kibila kiyo εεti o adaai o. ¹⁵ Mayo nuun ateedi εεti, karabōŋ alaŋ ateedi, adoye dook noko. Bar zin gi ci titiny nēen baayizi ci abaayi εεti baayiz ci colai. ¹⁶ Abon bai aavi reezinet o Joowo been gan̄ ole o ano gol nico baayize uneen, kibeen buk ole o Joowo dook.

¹⁷ Katorneke zin zooze ci kanekuŋ nē, Alañ karoŋ bodo eet ci apirnanan, eeci morotaneta ci kanyei alya noko, ayelza gi o kēsne naana gabaren o Yesu didi.

18 Dɔl o Yaai tuwento, abon bai dɛtəni o Manyi
ona Yesu Kiristo aavi ɳaatunooŋ igeet dook.
Nεεu cuncen.

ZOOZ O JOOWO

Genesis and the NT in the Murle language of Sudan

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Murle)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-19

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

f665f4e1-deba-51cf-a3d3-3a720b867c35